

Preuzeto iz elektronske pravne baze **Paragraf Lex**

Ukoliko ovaj propis niste preuzeli sa Paragrafovog sajta ili niste sigurni da li je u pitanju važeća verzija propisa, poslednju verziju možete naći [OVDE](#).

PRAVILNIK

O NAČINU ISPITIVANJA I ŽIGOSANJA PREDMETA OD DRAGOCENIH METALA, DRAGOCENIH METALA I NJIHOVIH LEGURA

("Sl. glasnik RS", br. 18/2022)

I OPŠTA ODREDBA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocenih metala (u daljem tekstu: predmeti), ispitivanje dragocenih metala i njihovih legura, sadržina i obrazac zahteva za ispitivanje, odnosno žigosanje predmeta, obrazac izveštaja o rezultatima izvršenog ispitivanja dragocenih metala i njihovih legura, kao i oprema za ispitivanje i žigosanje predmeta, spisak predmeta koji se žigošu i mesto na koje se državni žig utiskuje, uslovi koje moraju da ispunjavaju radne prostorije i oprema za ispitivanje i žigosanje predmeta kada se ispitivanje i žigosanje predmeta vrši u poslovnim prostorijama proizvođača, uvoznika, odnosno zastupnika.

II ISPITIVANJE PREDMETA

Zahtev za ispitivanje i žigosanje

Član 2

Ispitivanje, odnosno žigosanje predmeta sprovodi se na osnovu zahteva koji Direkciji za mere i dragocene metale (u daljem tekstu: Direkcija) podnosi proizvođač predmeta, uvoznik, odnosno zastupnik, državni organ, privredni subjekt, pravno lice ili imalac predmeta u svojini građana (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), u skladu sa zakonom kojim se uređuju predmeti od dragocenih metala.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

- 1) podatke o podnosiocu zahteva koji se odnose na poslovno ime i sedište, PIB, matični broj i kontakt osobu, kao i da li zahtev podnosi kao proizvođač, uvoznik ili zastupnik;
- 2) podatke o podnosiocu zahteva koji se odnose na naziv i sedište, PIB, matični broj i kontakt osobu, ukoliko zahtev podnosi državni organ, privredni subjekt ili pravno lice;
- 3) ime i prezime i adresu, ukoliko zahtev podnosi imalac predmeta u svojini građana;
- 4) podatke o vrsti, broju i masi predmeta;

- 5) podatke o leguri dragocenog metala od koje je predmet izrađen, kao i njenoj finoći;
  - 6) naziv države iz koje su predmeti uvezeni, datum uvoza i broj carinske deklaracije predmeta koja se odnosi na carinski postupak puštanja robe u slobodan promet, ukoliko je primenljivo;
  - 7) zahtev da se predmeti žigošu međunarodnim žigom, ako je primenljivo;
  - 8) datum prijema predmeta u Direkciji, kao i potpis ovlašćenog lica kojim se potvrđuje taj prijem.
- Uz zahtev iz stava 1. ovog člana dostavlja se i dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi, u skladu sa zakonom.

Obrazac zahteva

Član 3

Zahtev za ispitivanje, odnosno žigosanje predmeta, podnosi se Direkciji na obrascu ZIŽ, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Poluproizvodi i mešoviti predmeti

Član 4

Predmeti koji imaju predviđeno mesto za ugradnju kamena, bisera ili drugog materijala mogu se ispitati i žigosati pre njihove ugradnje.

Predmeti koji sadrže mehanički uređaj od neodređenog metala koji se ne može spolja videti (olovka, sat i dr.) podnose se na ispitivanje i žigosanje rastavljeni.

Način ispitivanja predmeta

Član 5

Ispitivanje predmeta vrši se:

- 1) vizuelnim pregledom;
- 2) identifikacijom predmeta;
- 3) određivanjem stepena finoće.

Vizuelni pregled

Član 6

Vizuelnim pregledom utvrđuje se da li:

- 1) predmet sadrži sve potrebne delove koji ga čine kompletnim;
- 2) je predmet označen na propisan način.

Identifikacija predmeta

Član 7

Identifikacijom predmeta utvrđuje se vrsta dragocenog metala, odnosno legure dragocenog metala od koje je izrađen predmet.

U slučaju mešovitih predmeta, identifikacija iz stava 1. ovog člana vrši se za njegove sastavne delove.

Određivanje stepena finoće

Član 8

Određivanjem stepena finoće utvrđuje se koji od propisanih stepena finoće ima legura dragocenog metala od koje je izrađen predmet.

Stepen finoće iz stava 1. ovog člana utvrđuje se probom na kamenu, rendgenskom fluorescentnom spektrometrijom (u daljem tekstu: XRF metoda) ili kvantitativnom hemijskom analizom.

Probom na kamenu utvrđuje se III i IV stepen finoće predmeta od zlata, kao i svi propisani stepeni finoće predmeta od srebra. Način utvrđivanja stepena finoće probom na kamenu dat je u Prilogu 1 - Utvrđivanje stepena finoće probom na kamenu, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

XRF metodom utvrđuju se svi propisani stepeni finoće predmeta od platine, zlata, paladijuma i srebra. Utvrđivanje stepena finoće XRF metodom vrši se u skladu sa uputstvom proizvođača za upotrebu XRF uređaja.

Kvantitativnom hemijskom analizom određuje se finoća legure dragocenog metala od koje je izrađen predmet i na osnovu tako određene finoće utvrđuje se jedan od propisanih stepena finoće.

Način utvrđivanja finoće legure dragocenog metala kvantitativnom hemijskom analizom dat je u Prilogu 2 - Utvrđivanje finoće legure dragocenog metala kvantitativnom hemijskom analizom, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Određivanje stepena finoće za serije predmeta

Član 9

Za serije predmeta veće od deset komada utvrđivanje stepena finoće probom na kamenu ili XRF metodom, može se vršiti na osnovu postupka uzimanja uzorka i prihvatanja, odnosno odbijanja serije koji je dat u Prilogu 3 - Uzimanje uzorka i kriterijumi za prihvatanje serije, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Primena kvantitativne hemijske analize

Član 10

Kvantitativna hemijska analiza primenjuje se u slučaju kada:

- 1) primenom probe na kamenu i XRF metodom nije moguće sa sigurnošću utvrditi stepen finoće;
- 2) podnosilac zahteva izrazi sumnju u utvrđeno ocenjivanje usaglašenosti;
- 3) se vrši ispitivanje dragocenih metala i njihovih legura namenjenih za izradu predmeta.

U slučaju iz stava 1. tačka 1) ovog člana, kvantitativna hemijska analiza primenjuje se uz saglasnost podnosioca zahteva, a u slučaju iz stava 1. tačka 2) ovog člana, primenjuje se na njegov zahtev.

Kvantitativna hemijska analiza kojom se utvrđuje finoća uzorka predmeta primenjuje se i za serije predmeta od zlata I i II stepena finoće, za referentne probne igle, kao i za serije predmeta finoće 999 hiljaditih delova.

Za serije iz stava 3. ovog člana uzima se po jedan uzorak predmeta na svakih 100 komada.

III ŽIGOSANJE PREDMETA

Način žigosanja predmeta

Član 11

Kada se utvrdi da je predmet u saglasnosti sa utisnutom oznakom finoće, kao i da ispunjava druge propisane zahteve, izvršiće se žigosanje predmeta državnim žigom, i ukoliko postoji zahtev, međunarodnim žigom, u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumom čiji je potpisnik Republika Srbija, u skladu sa zakonom.

Žigosanje predmeta vrši se na jedan od sledećih načina:

- 1) mehaničko žigosanje;
- 2) lasersko žigosanje.

Kada se utvrdi da predmet nije u saglasnosti sa utisnutom oznakom finoće, kao i da ne ispunjava druge propisane zahteve, potrebno ga je učiniti nepodobnim za stavljanje na tržište na jedan od sledećih načina:

- 1) deformacijom ili sečenjem predmeta, ukoliko on ne ispunjava tehničke zahteve, kako u pogledu najnižeg stepena finoće za određeni dragoceni metal, tako i u pogledu ostalih tehničkih zahteva propisanih zakonom kojim se uređuju predmeti od dragocenih metala;
- 2) utiskivanjem oznake "X" preko oznake finoće kojom je predmet označen, ukoliko stepen finoće predmeta nije u saglasnosti sa utisnutom oznakom finoće, ali nije niži od najnižeg zakonom propisanog stepena finoće za određeni dragoceni metal.

Mesto utiskivanja žiga

Član 12

Državni žig se utiskuje pored znaka proizvođača i oznake finoće. U slučaju da to fizički nije moguće državni žig se utiskuje na mestu koje je najmanje udaljeno od znaka proizvođača i oznake finoće, a na kome je moguće utisnuti državni žig tako da on bude jasan i čitljiv.

Na mešovitim predmetima, državni žig se utiskuje pored one oznake finoće čije utiskivanje je obavezno u skladu sa zakonom kojim se uređuju predmeti od dragocenih metala.

Spisak predmeta koji se žigošu i mesta na koje se državni žig utiskuje dat je u Prilogu 4 - Spisak predmeta koji se žigošu, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Međunarodni žig se utiskuje pored državnog žiga ili što bliže njemu.

IV OPREMA ZA ISPITIVANJE I ŽIGOSANJE PREDMETA

Oprema za probu na kamenu

Član 13

Oprema za ispitivanje predmeta probom na kamenu je:

- 1) probni kamen čija površina je brušena bez poliranja;
- 2) probne igle koje su žigosane državnim žigom;
- 3) probne kiseline koje ne ostavljaju mrlje niti rastvaraju probni kamen;
- 4) lupa;
- 5) sitni i potrošni materijal.

Za određivanje stepena finoće predmeta od srebra koriste se jedna ili više probnih igala koje čine komplet probnih igala.

Za određivanje stepena finoće predmeta od zlata, za svaki stepen finoće koji se određuje probom na kamenu koristi se komplet probnih igala.

Komplet probnih igala čine probne igle koje su:

- 1) istog stepena finoće kao stepen koji se određuje;
- 2) izrađene od legure dragocenog metala čiji se stepen finoće određuje;
- 3) legirane različitim legirajućim elementima koji daju efekat različite obojenosti legure i čiji je približni sastav označen na probnoj igli.

Probne kiseline sadrže odgovarajuće mineralne kiseline za hemijske analize.

Sitan materijal su bočice za probne kiseline i turpija, a potrošni materijal su papir za upijanje probnih kiselina i sredstva za čišćenje i zamašćivanje probnog kamena.

Oprema za XRF metodu

Član 14

Oprema za ispitivanje predmeta od dragocenih metala XRF metodom je:

- 1) XRF uređaj čija je maksimalna greška pokazivanja sadržaja dragocenog metala manja ili jednaka 0,15%;
- 2) sertifikovani referentni materijali;
- 3) lupa.

Oprema za kvantitativnu hemijsku analizu

Član 15

Oprema za ispitivanje predmeta od zlata kvantitativnom hemijskom analizom, metodom kupelacije je:

- 1) neautomatska vaga klase tačnosti I sa najmanjim podeljkom $d \leq 0,01$ mg;
- 2) peć za kupelaciju;
- 3) mašina za valjanje lima;
- 4) digestor, sa odgovarajućim grejnim telom;
- 5) kupele;
- 6) posuda za rastvaranje (Kjeldalov sud);
- 7) lončići za žarenje;
- 8) odgovarajuće laboratorijsko posuđe i reagensi;
- 9) pomoćna oprema (nakovanj, čekić, mašice ili držači za kupele i lončiće za žarenje, pribor za pripremu uzorka).

Oprema za ispitivanje predmeta od srebra kvantitativnom hemijskom analizom, metodom po Volhardu je:

- 1) neautomatska vaga klase tačnosti I sa najmanjim podeljkom $d \leq 0,01$ mg;
- 2) mašina za valjanje lima;

- 3) digestor, sa odgovarajućim grejnim telom;
- 4) odgovarajuće laboratorijsko posuđe i reagensi;
- 5) pribor za pripremu uzorka.

Oprema za ispitivanje predmeta od srebra kvantitativnom hemijskom analizom, metodom potenciometrijske titracije je:

- 1) neautomatska vaga klase tačnosti I sa najmanjim podeljkom $d \leq 0,01$ mg;
- 2) uređaj za potenciometrijsku titraciju;
- 3) mašina za valjanje lima;
- 4) digestor sa odgovarajućim grejnim telom;
- 5) odgovarajuće laboratorijsko posuđe i reagensi;
- 6) pribor za pripremu uzorka.

Oprema za žigosanje predmeta

Član 16

Oprema za mehaničko žigosanje predmeta je čekić i nakovanj ili klešta za žigosanje ili mašina za žigosanje, kao i pomoćna oprema za žigosanje.

Oprema za lasersko žigosanje predmeta je uređaj za lasersko žigosanje.

V ISPITIVANJE I ŽIGOSANJE PREDMETA U POSLOVNIM PROSTORIJAMA PROIZVOĐAČA, UVOZNIKA, ODNOSNO ZASTUPNIKA

Radne prostorije proizvođača, uvoznika, odnosno zastupnika

Član 17

Radne prostorije proizvođača, uvoznika odnosno zastupnika u kojima se vrši ispitivanje i žigosanje predmeta (u daljem tekstu: radne prostorije) sastoje se od prostorija za:

- 1) ispitivanje probom na kamenu i XRF metodom i žigosanje predmeta;
- 2) merenje uzoraka za kvantitativnu hemijsku analizu;
- 3) vršenje kvantitativne hemijske analize.

Prostorije iz stava 1. tač. 1) i 3) ovog stava imaju površinu od po najmanje 12 m².

U prostoriji iz stava 1. tačka 2) ovog stava obezbeđuju se odgovarajući uslovi za vršenje merenja na propisan način.

Uslovi za radne prostorije i opremu

Član 18

Radne prostorije ispunjavaju uslove u pogledu tehničke opremljenosti u skladu sa čl. 19-21. ovog pravilnika, a u pogledu bezbednosti i zaštite zdravlja na radu i zaštite životne sredine, u skladu sa propisima o bezbednosti i zdravlju na radu, odnosno u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine.

Prostorija za ispitivanje i žigosanje predmeta

Član 19

U prostoriji za ispitivanje probom na kamenu i XRF metodom i žigosanje predmeta nalaze se:

- 1) neautomatska vaga klase tačnosti II koja je overena važećim državnim žigom ili ima sertifikat o usaglašenosti;
- 2) radni sto namenjen isključivo za ispitivanje predmeta;
- 3) kasa za čuvanje predmeta;
- 4) oprema za ispitivanje predmeta iz čl. 13. i 14. ovog pravilnika;
- 5) radni sto namenjen isključivo za žigosanje predmeta koji je zaštićen po površini gumom ili plastikom;
- 6) oprema za mehaničko ili lasersko žigosanje predmeta iz člana 16. ovog pravilnika.

Prostorija za merenje uzoraka

Član 20

U prostoriji za merenje uzoraka za kvantitativnu hemijsku analizu nalaze se:

1) neautomatska vaga klase tačnosti I koja je overena važećim državnim žigom ili ima sertifikat o usaglašenosti, sa najmanjim podeljkom $d \leq 0,01$ mg postavljena na odgovarajući sto;

2) termometar.

Uzorak za kvantitativnu hemijsku analizu meri se vagom iz stava 1. ovog člana, i to na temperaturi vazduha koja je u okviru temperaturnog opsega koji je odredio proizvođač te vage.

Prostorija za vršenje kvantitativne hemijske analize

Član 21

U prostoriji za vršenje kvantitativne hemijske analize nalaze se:

1) mokri čvor podešen za rad sa hemijskim sredstvima;

2) poseban orman za čuvanje hemikalija;

3) oprema iz člana 15. ovog pravilnika, izuzev neautomatske vage klase tačnosti I sa najmanjim podeljkom $d \leq 0,01$ mg.

Ulazak u radne prostorije u toku ispitivanja i žigosanja

Član 22

Za vreme obavljanja poslova ispitivanja i žigosanja predmeta, ulazak u radne prostorije dozvoljen je samo zaposlenima proizvođača, uvoznika, odnosno zastupnika koji obavljaju te poslove.

Predmeti i poslovi u radnim prostorijama

Član 23

U radnim prostorijama ne drže se predmeti koji nisu neophodni za ispitivanje i žigosanje predmeta, niti se u njima za vreme ispitivanja i žigosanja predmeta obavljaju drugi poslovi.

VI ISPITIVANJE DRAGOCENIH METALA I NJIHOVIH LEGURA

Način ispitivanja dragocenih metala i njihovih legura

Član 24

Ispitivanje dragocenih metala i njihovih legura vrši se kvantitativnom hemijskom analizom iz Priloga 2. ovog pravilnika, i to na osnovu pisanog zahteva, koji se podnosi Direkciji.

Obrazac izveštaja

Član 25

O ispitivanjima iz člana 24. ovog pravilnika Direkcija izdaje izveštaj o rezultatima izvršenog ispitivanja dragocenih metala, odnosno njihovih legura na Obrascu IRI, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

VII PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 26

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocenih metala, dragocenih metala i njihovih legura ("Službeni glasnik RS", br. 106/13 i 13/18).

Član 27

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Priloge 1-4, koji su sastavni deo ovog pravilnika, objavljene u "Sl. glasniku RS", br. 18/2022, možete pogledati [OVDE](#)